

NIEUWSBRIEF LEREN SIGNALEREN NR 3 - SEPTEMBER 2010

HUISELIJK GEWELD • SEKSUEEL GEWELD • EERGERELATEERD GEWELD • VROUWENBESNIJDENIS • KINDERMISHANDELING • GEWELD TEGEN HOMO'S

De invoering van de Meldcode komt steeds dichterbij, welke stappen moeten worden gezet?

Er is sinds de conferentie Leren Signaleren in oktober 2008 door diverse opleidingen hard gewerkt aan het implementeren van de competenties huiselijk geweld en kindermishandeling in de diverse opleidingscurricula. Naar verwachting wordt de Wet Meldcode ingevoerd in het voorjaar 2011. De wet geldt ook voor onderwijsinstellingen. Professionals worden verplicht signalen van geweld volgens de stappen uit het basismodel Meldcode op te pakken en organisaties worden verplicht te zorgen voor randvoorwaarden, waardoor training. Wat betekent dit? Wat zijn de stappen die moeten worden gezet? Deze nieuwsbrief gaat in op deze vragen. Daarnaast leest u over de competenties en de toepassing van de Meldcode in de praktijk.

“Competenties goed geland in opleiding MWD” Hbo heeft aandacht voor signaleren geweld en kindermishandeling

Hoe staat het anno 2010 met de aandacht voor het signaleren van geweld en de Meldcode als nieuwe ontwikkeling binnen het curriculum van Maatschappelijk Werk en Dienstverlening? We leggen deze vraag voor aan Laura Koeter, opleidingsmanager Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD) op de Hogeschool van Amsterdam en voorzitter van het Landelijk Opleidingsoverleg Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (LOO MWD).

Koeter: “De competenties ‘Geweld leren signaleren en (be)handelen’ werden in het Landelijk Opleidingsoverleg MWD, waarin alle MWD-opleidingen vertegenwoordigd zijn, goed ontvangen. Opleidingen zijn er vervolgens zelf mee aan de slag gegaan. Iedere opleiding mag immers een eigen vertaling ervan in hun opleidingscurricula geven. Mijn impressie is dat het inmiddels goed

in de verschillende opleidingscurricula is verwerkt. Het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling wordt vandaag de dag gedragen door alle Hbo-opleidingen MWD. Dit blijkt ook uit het recentelijk vernieuwde [Landelijk opleidingsprofiel voor de Hbo-bacheloropleiding MWD \(januari 2010\)](#) waarin het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling een plek heeft gekregen”.

En de Meldcode?

“Binnen het opleidingsprofiel wordt de Meldcode al genoemd als nieuwe ontwikkeling. Voor de toekomst is het belangrijk dat opleidingsprofielen in de sociale sector een link leggen met de aanstaande wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”, aldus Koeter.

“Een kwestie van hoofd, hart en handen” Implementatie Meldcode in het onderwijs

De Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling moet ervoor zorgen dat elke hulpverlener bekend wordt met de Meldcode. Belangrijk dus om de toekomstige hulpverlener hierop voor te bereiden en handvatten te bieden. Sociale Studies van Fontys hogescholen heeft daarom het initiatief genomen tot de organisatie van een studiedag. Ina van Beek van MOVISIE gaf in Eindhoven op de Studiedag Huiselijk Geweld op 2 juni een presentatie over de Meldcode.

Lees het verslag van Fontys-studenten Mireille Bekkers en Reja Reijngoud.

Docent heeft dubbele pet op als signaleerder en coach

Hoe bereid je (aankomende) professionals het beste voor op de Meldcode?

Op welke manier kan het Hbo en Wo zich het beste voorbereiden op de komst van de Meldcode? Dat is de vraag waar Marianne Quax (Hogeschool Zeeland), Saeske Verbeek (Hogeschool Rotterdam), Astrid Merckx (AVM – Hogeschool Zuyd), Anja Noorlander (Erasmus, medisch centrum), Wendela Wentzel en Wilma Schakenraad (beiden MOVISIE) zich over bogen in een bijeenkomst begin 2010. Zij kwamen tot een aantal conclusies.

Docenten en andere professionals in het initiële onderwijs hebben een dubbele pet op als het gaat om huiselijk geweld en kindermishandeling. Allereerst hebben zij de functie van signaleerder van bijvoorbeeld huiselijk geweld, seksueel geweld of eengerelateerd geweld bij studenten. “Alle medewerkers moeten dit onderwerp tussen de oren krijgen”, aldus Noorlander. Tegelijkertijd heeft een deel van hen de taak toekomstige professionals voor te bereiden op de Meldcode in de praktijk. Verbeek: “Geen student mag van school zonder de Meldcode te kennen”.

Dubbele pet vraagt om vaardigheden

De dubbele pet vraagt om verschillende vaardigheden. Wat is nodig om deze verschillende petten te dragen? Tijdens de bijeenkomst is gepleit voor een basistraining voor iedereen en een vervolstraining voor methodiekdocenten. De basistraining gaat dan in op de Meldcode, signalering en verwijzing.

In een vervolg hierop worden de docenten getraind op welke manier toekomstige professionals voorbereid kunnen worden op de Meldcode in de praktijk. Een gezamenlijke materialen- en werkvormenbank bevordert de onderlinge uitwisseling van materialen en werkvormen. Dit verlanglijstje werd aan MOVISIE meegegeven.

Training

MOVISIE en het Nji hebben in opdracht van de overheid een training Werken met een Meldcode ontwikkeld. Omdat veel professionals getraind moeten worden is er een Train-de-trainer aanbod.

17 en 27 september zijn de eerste trainingen gepland. Voor het initiële onderwijs wordt een apart aanbod ontwikkeld. In de volgende nieuwsbrief leest u daar meer over. Dit aanbod moet docenten inhoudelijke kennis bieden over het werken met een Meldcode, zodat zij toekomstige professionals kunnen voorbereiden op de Meldcode in de praktijk én docenten vanuit hun functie als signaleerder met de Meldcode kunnen werken. Vervolgens kunnen docenten met beide petten op binnen hun eigen opleiding aan de slag.

Nieuwsbrief Ministerie van VWS

Het ministerie van VWS heeft een eigen nieuwsbrief over de laatste ontwikkelingen de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Lees hier de [eerste editie van juni](#).
Of [meld](#) u aan voor deze nieuwsbrief.

Uit de praktijk: het Hbo en de Meldcode

Een interview met studenten Hbo

Hoe krijgen leerlingen van het Hbo straks in de praktijk te maken met de Meldcode? Een kort interview met Mireille Bekkers en Reja Reijngoud die eerder in deze nieuwsbrief verslag uitbrachten van de studiedag Huiselijk Geweld. Zij zijn vierdejaarsstudent MWD aan de Fontys Hogeschool in Eindhoven.

Hoe denk je dat je straks met de Meldcode in de praktijk te maken krijgt?

Mireille: "Ik wil graag in de ambulante jeugdzorg gaan werken als ik afgestudeerd ben. Ik denk dat ik ermee te maken krijg als ik twijfel of er al dan niet sprake is van één van de vormen van geweld binnen een gezin of bij een kind/jongere."

Reja: "Ik vind het lastig om hier antwoord op te geven omdat het voor mij nog niet duidelijk is waar ik wil gaan werken. Zoals ik het voor me zie, zal ik de Meldcode tegenkomen binnen elke zorginstelling die met mensen werkt. In de vorm van een vast protocol. Ideaal zou zijn wanneer leidinggevenenden hun medewerkers aansporen en verplichten om de Meldcode te gebruiken."

Hoe bereidt je je nu daarop voor?

Mireille: "Door de ontwikkelingen van de Meldcode volgen. Daarnaast heb ik de informatie over de Meldcode gelezen en het stappenplan doorgenomen zodat ik weet hoe je deze zou moeten toepassen. De (digitale) folder heb ik op mijn computer staan zodat ik hem altijd kan raadplegen zodra ik eenmaal in het werkveld zit en werk."

Reja: "Ik geloof dat voorbereiding op zich al voldoende is wanneer je de Meldcode kent, weet waar die voor staat en de stappen kent. Elke situatie met de Meldcode zal namelijk toch anders zijn. Wat ik al eerder gedaan heb en zal blijven doen is het bespreken van ethische dilemma's. Deze zorgen ervoor dat je tijdens het melden van huiselijk geweld meer handvatten en kennis hebt, zodat je wellicht in het vervolg gemakkelijker met de situatie omgaat."

Uit de praktijk: het Mbo-onderwijs over de competenties leren signaleren

Een interview met een docente van de Politieacademie

Hoe besteedt de Politieacademie aandacht aan (het signaleren van) huiselijk geweld, seksueel geweld en kindermishandeling in de les? Signaleren is immers een belangrijk onderdeel van de Meldcode. Wij leggen deze vraag voor aan Olga van Delsen, werkzaam als docent Sociale Vaardigheden op de Politieacademie, locatie Rotterdam.

[Lees het interview met Olga van Delsen.](#)

Hogeschool Rotterdam ondertekent Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Hogeschool Rotterdam heeft in april als eerste hogeschool in Nederland de Rotterdamse Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ondertekend. Met de ondertekening van de Meldcode geeft Hogeschool Rotterdam aan dat ook zij effectieve hulp en ondersteuning willen en kunnen bieden bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

Als docenten of studenten te maken krijgen met huiselijk geweld, dan is het belangrijk dat er vanuit school actie ondernomen wordt. De Meldcode is daarbij een waardevolle handleiding. In nauwe samenwerking met de GGD Rotterdam-Rijnmond wordt de Meldcode geïmplementeerd. Onder meer met een signaleringsprotocol, trainingen aan vertrouwenspersonen en workshops voor studenten. In de volgende nieuwsbrief kunt u lezen hoe het met de implementatie van de Meldcode aan de Hogeschool Rotterdam staat.

Agenda

28 oktober 2010

Van 14.00 – 17.00 uur **Masterclass Eergerelateerd geweld** voor leden van Zorg Advies Teams (ZAT), leerlingbegeleiders, vertrouwenspersonen en mentoren.

16 november 2010

Van 10.00 – 17.00 uur **Vlaggensysteem: Seksueel gedrag van kinderen duiden, seksueel grensoverschrijdend gedrag signaleren en bijsturen.**

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van MOVISIE.

Tekst: Anoushka Boet, Ina van Beek en Lotte Zwaga

Ontwerp: [Avant la lettre](#), Utrecht

© MOVISIE, december 2009

Kennis en advies voor
maatschappelijke ontwikkeling